

LIPANAN
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Responsable
ADJEMIAN
Պատասխանատու Տնօրէն
ԱձԷՍԵԱՆ

L'ARMEEN

Հասցէ՝ Red. Journal LIPANAN Place des Canons Beyrouth

ՈՒՐԲԱՐ
22
ՅՈՒՆ. 1926

ԲԱՅՆԵԳԻՆ ՏՐԿԱՆԱԼՈՒ

Տեղական	250	125 Ս. Դ.
Սուրիա	300	150
Արաւստի	100	50 Ֆր.
Ամերիկա	6	3 Տօլ.

Վերահասարակութեան անուանումը եւ չեն վերադարձուիր

ԱՆԿԱՆ ԶԱՅԱԹԵՐԹ

Աշխատակիցները պատասխանատու են իրենց ստորագրութեամբ

F. ՏԱՐԻ ԹԻ 166

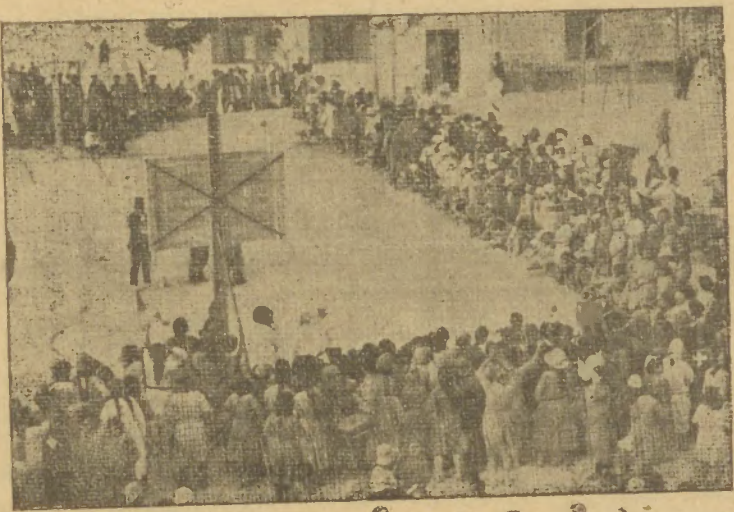
ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳՇ: ՈՒՐ. ՕՐԵՐԸ:

ՂԱԶԻՐԻ ԳՈՐԳԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ ԵՒ ՈՐԲԱՆՈՅԸ

ՄԵՐ ՏՊԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

(Շար. ճախորդ քիւիկ)

Տեսարան մը օրերու մարզանքի պահուն

Մեր անցեալ յօդուածով խօսած էինք Ղազիրի գորգի գործարանի առաջնութիւններէն եւ հոն պատասխարեալ 480—500ի հասնող օրբուհիներու մասին, որոնց 165ը ինքնապաշտօնական մը օւնին, իսկ մնացեալ 300ը գորգագործութիւն սորվելով հանգրծալ ենք ինքնապաշտօնական լի վիճակի շրջանուհի համար կը հոգացուին Նիւր Իսթ Բիլթֆի կողմէ, որ կը ստանան նաեւ պէտք եղած ուսումը, օրինակի համար հայերէն, ֆրանսերէն եւ արաբերէն, ինչ որ անհրաժեշտութիւն մըն է այս երկրին մէջ ապրելու սահմանուած օրբուհիներուն համար:

Ղազիրի ամերիկեան հաստատութեանց՝ այսինքն գորգանոցին, որոնք նոցին եւ կուրանոցի բոլոր պաշտօնականներուն թիւն է 65, որոնք հետեւեալ կերպով բաժնուած են, օրբանոցին համար 20 պաշտօնային, կոյրերուն 12, որոնց ութը իրենցմէ են եւ կը ստանան շատ փոքր վարձք մը: Գորգի գործարանին 21 պաշտօնային: Կան նաեւ 5—6 պաշտօնականներ, որոնք կ'աշխատին թէ գործարանին մէջ եւ թէ օրբանոցին մէջ համար, եւ ամսական պիւտնէն է մօտ 911 տուրք. որ կը հոգացուի Ռիֆֆէն:

Մեր մէկ հարցումին թէ՛ գորգի գործարանը որքան կը շահի, յարգելի տնօրէնը Մ. Քինսլէր մեզ կը պատասխանէ թէ՛ «Շատ փոքր շահ մը միայն կ'ապահովէ, նկատի ունենալով որ մենք այս գործարանը բացած ենք ոչ թէ շահի համար, այլ մեր օրբուհիներուն գործ հայթայթելու, որպէս զի իրենց աշխատանքովը կ'ապրեն ինքնապաշտօնական պարենուն ինքնապաշտօնական Միւս կողմէ կը աւելցնէ Մ. Քինսլէր. «Մենք ձրիօրէն հիւանդանոց զրկել կուտանք նոյն իսկ բոլորովին ինքնապաշտօնական եղողները, ու այդ մասնակցութիւնով մէջ կուտանք նաեւ այդպիսիներուն սնունդը եւ ամէն ինչ», որով յայտնօրէն կ'երեւի թէ, գործարանին աշխատանքը շահն ալ կը ծախսուի օրբուհիներուն համար:

Գորգի գործարանը այցելելէ ետք, կը օկտինք մանկ օրբանոցի յարկարարութիւններէն ներս. հակառակ էր արաբական շէնքերու անագին շարք մըն է որ ունինք մեր աչքին առջեւ. կը մտնենք

նշխանեակներէն ներս, ուրաղ կատարեալ մաքրութիւն եւ կարգապահութիւն կը տեսնուի. մանկներու երկար եւ անհատնում շարքն է որ լայն օրաններու երկայնքին շարքուած է. ուրիշ մէկ կողմ մը օրբուհիներ լուսացով զբաղած են, ու ամէն ինչ իր կանոնադրութեան եւ մաքրութեան օգտին մէջ՝ կը յայտնուի մեր աչքին: Մ. Քինսլէր երբեք յայտնի չի ուզեր անգագործ մեզ կը պըտըտնէ յարկաբարձին յարկաբարձին, որ յատկացուած է նշխարանի: Կը շարունակենք մեր պտտըր գէպի ճաշարաններէն ներս եւ, հոն ալ կատարեալ կարգապահութիւն եւ մաքրութիւն կը տեսնուի, մարմարեայ սեղաններ իրար միացած, ճաշարանի ընդարձակ վայրին մէջ երեք երկար սեղաններ ձեւացուած են, որոնց վրայ մէկ անգամ մէն 150—200 հոգի կրնայ ճաշել: Կը մտնենք խոհանոցն ալ, հոն բարձրացող մուկն ու բոցերուն առջեւ հսկայ կաթնային ժօտիկ, օրբուհիներ իրենց կերակուրները պատրաստելով զբաղած են, ամէն ոք գիտակից իր պարտականութեան՝ աշխուժօրէն փարած են իրենց յանձնուած գործին:

Որբանոցի եւ գորգի գործարանի յատկացուած շէնքերը, որոնք 15ի կը հասնին, իրարմէ բաւական հեռու են, այնպէս որ մենք կը ստիպուինք ժամերով պտտել վերջինին հասնելու համար:

Այժմ կը մտնենք նոյնպէս Մ. Քինսլէրի առաջնորդութեամբ՝ աղջիկներու զերծակատունը, ուր 10—15 մանկաներու առջեւ նստած օրբուհիներ իրենց ընկերութիւններուն հաջողութեան եւ ճերմակեղէն պատրաստելով զբաղած են, անոնք ուրիշ տեղ մը մէկ քանի օրբուհիներ արեւակով կ'աշխատին, իսկ ուրիշներ ձեւելով:

Այս յարկաբարձինքն քիչ անգին ուրիշ սենեակի մը մէջ. հիւանդութեան նոր պայքարում եւ գործելու տակաւին անկարող օրբուհիներ, գորգերու վրայ ծաղկապսակի նստած, իրենց առջեւ զրուած չուանները կը կնկեն, առանց յօգնութեան, լոկ ժամանակ անցնելու համար:

Կ'այցելենք նաեւ կոյրերու աշխատանքը, ինչպէս նաեւ կոյր աղջիկ-

ներու բնակարանը, այս վերջիններուն թիւը կը հասնի 45ի, եւ կը զբաղին առ հասարակ կոյրերու յատուկ ձեռագործներով, ու պարզ կապերներ կը շինեն, որ թեպետեւ մեծ արժէք մը չի ներկայացներ, բայց վերջապէս զբաղմունք մը կը հայթայթէ անոնց: Կոյր աղջիկները կը գրեն եւ կը կարգան շատ սահուն կերպով կոյրերու յատուկ այր ընդ գիւմ—ը եւ միշտ կը թղթակցին Գիւմանական համալսարան հաստատութեան մէջ գտնուած իրենց բախտ—կիցներուն հետ. կը կարգան նաեւ անոնց օգնական Գ. Զեք Մ. պատմութիւններ. որոնք կոյրերու համար պատրաստուած են, կոյր օրբուհի, սլ զրիթէ հաստատարպէս զարգացած են, եւ ունին իրենց նուագախումբը ու կը շինեն շատ մը ձեռագործներ, որոնք թեպետեւ մեծ արժէք չեն, աղջիկները մը չեն, բայց փոքր շափով մը իրենց ապրուստին մէկ փոքր մասը կ'ապահովեն, իսկ մնացեալ մեծ մասը կը հոգացուի Նիւր Իսթ Բիլթֆէն: որ իր մարդասիրական այս մեծ զօնաղութիւններով ամէն զնահատանքի եւ երախտագրութեան արժանի է:

Այս առթիւ մենք պարզեց կը զգանք հրապարակաւ մեր շնորհակալութիւնները յայտնել Մ. Քինսլէրի, որ այնքան բարեբարօրէն կը խնամէ մեր օրբուհիները, եւ անոնց բոլորին «Բարան» հայրը դարձած է, ինչ որ կը կոչեն զինքը օրբուհիներէն սկսեալ ամբողջը, եւ կատարեալ երախտագրութեամբ պիտի յիշեն Հայերը Ամերիկեան Աղջիկն՝ եւ անոր բարեխիղճութեան մարդասիրական հաստատութիւնը եւ:

Գող Նիւր Իսթ Բիլթֆի անգնահատելի օգնութիւնները մեր օրբուհիներուն պատասխարման եւ զատարարական գործին մէջ, որուն արդիւնքները այսօր մէջ տեսնենք, ու մենք շատ փոքր մէկ մասը միայն կրցինք թուել այն ծառայութիւններուն, որ Ռիլթֆը մատուցած է եւ դեռ եւս ալ պիտի շարունակէ օգնել—սրան համար տարակոյս չունինք—միայն այս առթիւ մենք պիտի փափայինք Ռիլթֆի Սեւրիոյ օրբանոցներու ընդհ. Տնօրէն Մ. Ֆրանկի օգնութեան յանձնել տալ անոնց թէ՛ արդեօք կարելի չէ՛ Ղազիրի գործարանը ինչ մը եւս բնդարձակել, օրինակ մինչեւ 200 հեղեղահի բարձրացնել, որպէս զի ցաւ մը տեսնուի մեզ սպասուելովեան հոգում 1—2 հաւիւր օրբուհիները ալ կարենան գործ ունենալ գործարանին մէջ. եւ ազատեալ այն այլատեսութեան եւ բարոյական անկումին որ օր օր քս օրէ կը սպասուեալ անոնց:

Մենք վստահ ենք, թէ յարգելի Մ. Ֆրանկը, մեր այս առաջնորդը նկատի պիտի առնէ, անգամ մը եւս ապացուցանելով իր հայասիրական բարձր ոգի մը ունենալը, եւ այսպիսով միեւնոյն ժամանակ, փրկած կ'ըլլայ բաւական մեծ թիւ մը օրբուհիներ, որոնք թեպետեւ տուններու մէջ աւելի կրնան շահիլ բայց միւս կողմէ կը կորսնցնեն շատ բան: Իրենց նկարագրին, բարոյական եւ օգնական օգնին, եւ օրոնք սահմանուած են պատճառաւոր մայրեր դառնալ, իրենց հայրերի երգիքին տակ նոր օճախներ հիմնելու, նոր սերունդ մը արտագրելու համար:

ԵՐՈՒԱՆԻ ՔԵՇԵՆԵԱՆ

ՀԱՅ ՅԱՔԻՐԻ ԹԱՀՐԱ ՊԵՅ

ԻՐ ՀԱՅԵՐԵՆ ԲԱՆԱԽՍՈՒԹԻՒՆԸ
ՈՒՐ ԿԸ ՊԱՏՄԵ ԹԵ ԻՆՉՊԵՍ ՔԱՔԻՐ ԵՂԱՒ ԻՆՐ

Դեկտեմբեր 6ի Կիրակի գիշեր աշխարհագրական ընկերութեան մեծ սրահը անսովոր բաղմունքով մը լեցուած էր: Բարեբաղի Հայ Ինի եւ նոր գաղութի ընտանիքները, ինչպէս նաեւ ժողովրդական զանգուած մը որ եկած էր լեւել Թահրա պէյի հայերէն բանախօսութիւնը: Ուսակալները զբոսաւարդ կը զսպէին խուժումը եւ շատեր զօրք մնացին:

Կը նախագահէր Տքթ. Վ. Թորգոմեան որ համակրական խօսքերով ներկայացնելէ յետոյ Հայ Պաշտօնը Գրիգոր Գալֆանի, խօսքը տուաւ Տք. Գրիգորեանին: Այս վերջինը որ առաջին օրէն հետեւած էր Պաշտօնին բոլոր փորձերուն, ջանաց վերլուծել անոր արհեստը, ինչով այն պարագաները որ անհասկնալի կը մնային գիտական տեսակետով:

Կարգը եկաւ Թահրա պէյի, որ շատ փառանք յուզուած էր եղած խանդավառ ընդունելութենէ իր հայրենակիցներուն կողմէ: Կը կէր քաղաքային տարազ, աչքերը գետին էր յառած եւ ամենապարզ արարած էր իր համեստ կեցուածքն ու համակրական շնորհը կը տիրապետէր օրանին: Ան արդէն սկսած էր իր խիստ շահեկան բանախօսութեան հնչական եւ նուրբ ձայնով մը որ աւելի կանցի զբոյս մը ունէր,

եւ կարծես անհայտ էր մահուան հեռազօնով այդ մարդուն:

Ահա իր հայրենի բանախօսութեան մէկ ամփոփոյթը:

Ինչ է Պաշտօնը եւ Թահրա կուգան անոնք: Պաշտօնը շատ հին ծագում ունի եւ կը բխի Պարսկաստանէն: Անիկայ հին Պարսկաստանի մէջ զատկաւար մը կը կաղմէր որ կը զբաղէր թշկուութեամբ եւ վաճառութեամբ: Օր մը, պարսիկ բանակալի մը զաւակը կը հիւանդանայ, կը դիմեն այս վաճառորդուն. որոնք չեն կրնար փրկել արքայը: Երբ, որ կը մեռնի: Ասկից զայնուցած բանակալը կը հրամայէ օպտանել բոլոր Պաշտօնները: Բայց օրով հետեւ Պաշտօնները աշակերտներ ունէին արքունիքին մէջ, առանց լուր կուտան իրենց վարպետներուն որոնք յանկարծ բոլորն ալ կ'անհետանան եւ թագաւորը ի զօր կը փնտռէ զանոնք: Ինչ եւ զած էին: Անոնցմէ մէկ մասը թաղուած էին երկար տառիկ համար իսկ միւսը հետագայ: Թագաւորը պարգեւ կը խոստանայ զանոնք գտնողին: Օրուն վրայ, հաւանաբար օւրացող աշակերտներ, կը գտնեն թաղուածներուն հետքը օրոնք կը մահացուն: Կը կարծուի թէ այս մասնութիւնը ընդունելով կ'ըզգէին իրենց վարպետներուն տեղը զբաւել մանաւանդ:

Բայց այդ վեճակներուն մէկ մասը անցած էին Հնդկաստան և մաս մըն ալ Եգիպտոս, ինքզինքն ուն տալով աղքատի հանգամանք, չորմէ ստալ եկած է իրենց Ֆաբրի անունը որ կը նշանակէ աղքատ:

Այսպէսով, ֆաբրիկը կը առայտաւ Նաեւ Աշխատի աղքատ երկու մեծ երկրներուն մէջ ու պահելով իր գաղտնի հանգամանքը, աւանդաբար կը հասնի մեր օրերուն:

Ֆաբրիկը վարդապետութիւն մըն է որուն հետեւելու համար հարկ է մասնաւոր յատկութիւններ: Անոնք կ'ապրին բուսականութեամբ միշտ մասնաւորութեամբ, ժառանգորէն և ինքզինքնին կը մարդն իրենց յատկութեամբ: Անոր գլխաւոր նպատակն է իշխել մարմինն վրայ, անհաղատ ըլլալ ցաւի եւ հիւսնաւորութեանց: Ֆաբրիկները կը ձգտին լուծել կեանքի նպատակը և թափանցել ստեղծագործութեան գաղտնիքին:

Հոգին, ըստ մեզ, երկու բաժանուած է: Բարձր եւ որ արտադրողն ու արտադրողին է մեր ֆաբրիկան ըզդադումներուն Բայց այս երկու բաժանուն միշտ կայ ուրիշ ոգի մը, նիւթ մը որ կը կոչենք Փեռ-Էսպիրի և որ կը կապէ բարձրագոյն զգացումները մարմնական զգացումներէ, այսինքն Փեռ-Էսպիրին է որ հոգին եւ մարմինը կը զօդէ: Երբ հոգին մեկնի մարմինը կը կորսնցնէ իր գիտակցութիւնը, բայց Փեռ-Էսպիրին կը պահէ այդ կապը որոշ ատեն մը:

Այս երկու եսներուն միջև միշտ պայքար մը կայ եւ յաճախ ստորինն են է յաղթողը, իսկ զի աւելի ուժով կողմեր ունի. մարդիկ աւելի կը տարւին ֆաբրիկայէն քան հոգեկանն: Ֆաբրիկը կ'ըսէ թէ բարձր եւ կը կրնանք տարբերել իր իշխումը համար և այս բանը ձեռք կը բերուի դաստիարակութեամբ ու մարդանշանով: Ահա այս կրթութեան և մարդանշանի հետ կրնանք կատարել այն փորձերը որ զարմանք կը պատճառեն:

Եւ վստահ եմ որ ֆաբրիկը մեծ տեսլականները կրնան յեղաշինել գիտական արդի ըմբռնումները, և իմ այս պատշաճ նպատակն է արեւելեան այս գիտութիւնը ներկայացնել արեւմտեան գիտութեան:

Ֆաբրիկը չընդունիր բարիքի եւ չարի տեսլականը, ինչ որ մէկու մը համար բարի է, միւսին համար չար է. ուրեմն բացառաւ բարի ու չար չկայ: Եւ որովհետեւ չեն կրցած ըմբռնել մեր կեանքին իմաստը, ֆաբրիկները յաճախ ըմբռնութիւններ ունեցած են Աստուծոյ դէմ: Ֆաբրիկները կը հաւատան թէ անութեան մէջ գոյութիւն ունի ստեղծագործ ուժ մը որուն մէջ նըշտողը կը Դանէ մարդուն մէջ այն րոպէին որ տալով առաջին անգամ կը շարժի աշխարհին մէջ: Մարդ մեռնելուն առջին նշանը կ'անհետի եւ կ'երթայ խառնուրդ անասման ուժին: Այսպէս, առանձին հոգի մը և հոգիներու անմահութեան գաղափարը ֆաբրիկը չընդունիր քրիստոնէական ըմբռնումով:

Ֆաբրիկը ժամանակաւոր կերպով կը մեռնի, չորով խառնուրդ այս աշխարհին բարիքի ու չարին: Բնութեան դէմ չուզեր շարժիլ, սպաննելով կամ ուղղութիւն գծելով: Ինքն իր մէջ կը ամփոփուի, կը թմրի, կը քնանայ և կ'արթնայ, մինչեւ որ մեռնի: Ֆաբրիկը քաղաքական թոյն ու թոյն է, բնական այսպէս զարգացել է կ'ուժան վարդապետութիւններէ հետեւ կ'ապրի, արարչութեան մասին իր մասնաւոր ըմբռնումն ունի:

Ֆաբրիկներուն կատարած փորձերը երկու տեսակ են, անոնք որ անձնական արտադրութիւններ են, և անոնք որ թելադրութեան արդիւնք: Կան Ֆաբրիկներ որ չունեն մը կը նեւ տեն զոյն մէջ և անոր ետեւէն կ'անհետին, օժեպու երաժարի մը մէջ կը մընան, եւ նման բանին. ասոնք իրական են, ալ այդ ֆաբրիկները հոգեկան ալ:

Կիսի ուժ մը ունին որ մագնիսական թելադրութեամբ զիջեն զիտոյններուն աշխարհը ինքնուրոյն այդ պատկերները:

Ֆաբրիկներու երկրորդ դասը կը կազմեն անոնք որ կ'իշխեն իրենց ֆիզիկականին, կ'անգղայանան, կը քրանան, կը մեռնեն: Ասիկայ ձեռք կը բերուի մասնաւոր վարժութեամբ: Մեր շնչառութիւնը կը դադարեցնէ լեզու-նիս կըլլելով և կը քարանայ: Իսկ երբ շարժար ու դանակ կը խօսենք, մեք բարձր եւ կ'իշխեն ստորինն եւ որով ջաւն ու արեւմտահոգութիւնը կը հնազանդին մեր կամքին:

Իսկապէս կարելի չէ նաեւ կամք կոչել, այս հոգեկան գերիշխանութիւնը:

Գաղափարով, այդ պահանջները կը բաժնուին մեր հոգիին բայց ան չի հասնար, Փեռ-Էսպիրին կը պահէ կապը մեր մարմինն ու հոգին միշտ: Եւ այն ժամանակ որով հրաժարած էինք հոգիին, երբ լրանայ հոգին կուգայ մեզ գտնել եւ կենդանացնել:

Ֆաբրիկներ կան որ կրնան երկար առնել մեռնել: 5-6 տարեւան համար և աւելի պատկող ֆաբրիկներ կան, բայց երբեք տարի աւելի պատկող ֆաբրիկներ կան: Վստիւնը մէկ է, կը արթնայ բայց երկար չապրիր: Տեսայ յարեթիւնը ֆաբրիկ մը որ հինգ տարեւան համար պատկած էր: Արթնացաւ, կենդանութիւն ունէր, բայց կենսունակութիւնը կորսնցուցած էր: Հակառակ տարւած ինքնազգացում ու կորցաւ խոսիլ, եւ ոչ ալ կրցաւ օտար ելլել, ասակաւ հալեցաւ ու քիչ ժամանակ յետոյ մարեցաւ մօտ մը պէս:

Թաղանթաւ համար ֆաբրիկները նախապէս էր կատարեն ծովապահութիւն և այլ առողջապահական պայմաններ:

Հիմա պիտի հարցնէք թէ ե՞ս ինչպէս ֆաբրիկ եղայ: Հեղի ըսեմ թէ չորս տարի առաջ ես պարզ խառնութեան մըն էի, բայց որովհետեւ մանկութենէս հաճախ ունէի և հետաքրքիր էի հոգեկան գիտութեան, կամքի ու յարաբերութեան շնորհիւ ձեռք բերի այս աղբիւրը: Ասիկա օրինակ մը կրնայ ըլլալ մեր երիտասարդներուն որպէս զի կեանքի դժուարութիւններէն ու ծախողութենէն ինչ չի յուսահատին. յարաբերութիւնն ու կամքը օր մը յաղթական կը դարձնեն զիրենք, եւ ալ շատ նեղութիւններ ու ծախողութենք կրած իմ:

Մի նայիք իմ անունին որ արաբական է, Թահրա պէյ իմ ֆաբրիկական անունն է, իսկ ես հայ եմ և կը պահեմ իմ աղբիւրն որով զգացումներս վաւերի մէջ միւսին արգելի չէ:

Թահրա պէյն այս պարզ ու դրամիչ արտադրութիւնները ծախողութեան փաթիլով մը յարուցին և ան ժողովուրդին այս զեղուն ցոյցին առջեւ խոստացաւ փորձերու ներկայացում մը ալ հայ հասարակութեան համար:

Տէթ. Գոյոյեան վերջացուց այս երկնայեղ գիտականօրէն ֆաբրիկայի կարգ մը փորձերը բաժանաբար անկարելիութիւնը չնշտելով և Թահրա պէյ մեկնեցաւ մինչեւ փառքը խառնալու ցոյցերու տարակալ ըլլալով:

Հայ ֆաբրիկը շատ սիրալիր ընդունելութիւն մը րրաւ: Նոր լուրի թղթագիրն և ժամերով բացատրութիւններ ու տեղեկութիւններ բաժանուի, որով համար մը կրնան լեցնել: Գրած չորս թղթականութեան նիւթը ուղարկի իրմէ խառն եւ, այսպէս որ, բերնէ բերան տեսած պատմութիւններ չեն:

Թահրա պէյն այժմ տարի մը կրնայ պատկիլ, ինչ կ'ըսէ թէ արականն աշխարհ մըն է և Ամերիկայէն դարձին պիտի երթայ Նիդալանտ ուղղութեամբ լու և առաջացնելու համար իր գիտութիւնը:

Ֆաբրիկ իր մասնաւոր համակարգի յայտնի համար «Նոր Լուր»-ին. խոստացաւ մեզ տարակարգ իր կեանքէն քաղուած խիստ հետաքրքիր պատմութիւն մը: Որպէսզի զայն հաջորդապէս իբր քերթի: Այս պատմութեան

ՔԱՂԱՔՈՒԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՐԻՋ 17 ՅԱՆՎԱՐԻ ԿՐԻՍՏՈՍԻԱՆ

Բարձրագոյն ատենը քիչ մը փոփոխութիւններէ ետք յանակի կազմակերպման ծրագիրը ընդունեց:

ՍՈՎԻԵՏՆԵՐՈՒ ԲՈՎ

ՍՈՎԵՏՆԵՐՈՒ 17 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Ընկեր Ռիֆօֆին կը փոխանորդէ Կամենէֆ իրեն երկսիփականական ժողովի նախագահ, աշխատութեան և քոմիսիոններու փոխ նախագահութեան պաշտօնով:

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՍԷՋ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ 17 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Պոլսոյ երեսփոխան Բաշիա պէյ հանրային գործերու նախարար անուանուած է: Երեսփոխանական ժողովը որոշած է թէ պիտե՛ն տարին կը սկսի Յունիս ամիսէն:

ՓԱՇԻՉԱՆ ԻՏԱԼԻՈՅ ՍԷՋ

ՀՈՌՈՎՄ. 18 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Երեսփոխանական ժողովին մէջ Մ. Մուսոլինի յայտարարեց թէ Ավրիթիի երեսփոխանները պիտի գրաւեն իրենց տեղերը, բայց պէտք է որ ճանչնան կատարուած իրողութիւն մը եղող Ֆաշիստական յեղափոխութիւնը, եւ պայքարին արտասահմանեան հակաֆաշիստներուն դէմ:

ՉԵՐԲԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍԷՋ

ԲՐԱԿԱՆ 17 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Անտանի Հոլեգարական նախկին երեսփոխանական ժողովի նախահիւ զաւակը ձերբակալուեցաւ, ան ամբաստանուած է 1924ին այրած ազադակի մը իբրեւ հեղինակը, ուր կը բնակէին Չեխո-Սլավ զինուորները:

ԱՊՏԻԼ ԳԵՐԻՄԻ ՏԵՂԱԿԱԼԸ ԱՆՉՆԱՏՈՒՐ

ՄԷՍ, 20 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Պիպանի շրջանին մէջ Օսլա Օտալ Պէն, Ապալու Սէլիմ, Ապալու Քերիմ աշխոյժ տեղակալը իր հպատակութիւնը յայտնեց 60 րոպեան ընթացքին:

ԱՒՍՏՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴԱՆԼԻՃԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 17 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Նախարարութիւնը կազմուեցաւ: Մ. Բանք ստանձնեց արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնը:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

ՊԵՐԼԻՆ 19 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Մ. Լիթթերի միջին կուսակցութեան հետ ունեցած բանակցութիւնները դադարեցն ատեն օրէն աւելցնել, անոնք պիտի օկսին յաջորդ առաւօտ:

ՊԵՐԼԻՆ 20 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Դանիելը կազմուած է, Լիթթերի և Մ. Սթրիշմանի նախագահութեամբ, արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնով, Մ. Շէյնը Բայրիէրի, Մ. Բոնէլը, Ներքին, այս վերջինը Ռաժվալարական կուսակցութեան կը պատկանի:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐԸ

ԲԱՐԻՋ, 19 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Տնտեսական Յանձնաժողովը այսօր Երեսփոխանական ժողովին պիտի ներկայացնէ պիտե՛ն խնդրոյ վերաբերեալ ծրագիր մը, որով կը զգուշացնուի վրայ դրուած տուրքը որ Մ. Տիւմէր կը շատազօգուի:

ՊԵՏԵՐԵՆՈՒՐ ՄԵՐՈՒՄԻ ՄԷՋ

ԲԱՐԻՋ, 16 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Երկրին հիւսիսային մասին մէջ Կիւէնայի շրջանին վրայ թշնամի յարձակումներ կը շարունակուին:

ԲԱՐԻՋ, 19 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Կանոնաւոր գործերու յառաջադրուած որ օկսած էր ամսոյ 17ին Պիպանի շրջանին մէջ՝ կ'ընթանայ շատ յաջող կերպով:

ՍՈՒՍՈՒԼԻ ԽՆԻՄԸ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ 10 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Շիւթի քայա պէյ արտաքին գործերու յանձնաժողովի նախագահը կը հերքէ Վեսթ Միսթրի թղթագիրն ըսած այն յայտարարութիւնը թէ Թուրքիա կը փափաքէ վճարանիլ Անգլիոյ հետ Մուսուլի խնդրոյ առթիւ համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար:

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՊԼՈՒՔ ՄԷՋ

ՊԵՐԼԻՆ, 19 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Մ. Նեթլին յայտարարեց թէ երբեք խնդրոյ առարկայ եղած չէ Բիւլի պէյի հետ Պելկրաթի մէջ տեղի ունեցած խօսակցութիւնը թացքին Արեւելեան Պլոք մը կազմակերպութեան խնդրը:

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ՄԱՐՈՒՄԻ ՄԷՋ

ՄԱՐԻՋ, 19 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Հպատակութեան առթիւ տեղի ունեցած խօսակցութիւնները Անտանի Սպանիական օակմանին վրայ շատ յաջող կերպով կ'ընդանան:

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ՆԵՐԿԻՐԸ

ՎԱՆԵՆԿՈՒՆ, 19 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Ներկայացուցչական Ժողովը 359 ձայնով 50,000 տոլարի վարկ մը ընտելարկեց Սպանիական Համաժողովին ներկայ գտնուելիք Ամերիկեան ներկայացուցիչներուն համար:

ԿԵՂՈՒՐԱՄՆԵՐՈՒ ԽՆԻՄԸ

ՊԻՏԱՐԵՇԹ, 20 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Երեսփոխանական ժողովին մէջ, կիզ թղթագրութեան խնդրոյ առթիւ Մ. Պիթին յայտարարեց թէ՛ իրեն համար անկարելի է աւելի մանրամասնութիւններ հայթայթել կատարուած ընտելութիւնները վերջանալէն առաջ, ուրիշ ետքէ որ լոյս պիտի գայ քաղաքական այն պատճառները եթէ գոյութիւն ունին:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ԵՒ Մ. ՏԻՄԵՐԻ ՄԻՋԵԻ ՄԱՐԻՋ ՄԷՋԱԴԷՄԸ

ԲԱՐԻՋ, 20 ՅԱՆՎԱՐԻ.— Տնտեսական Յանձնաժողովին մէջ Մ. Տիւմէր քննադատած է Յանձնաժողովին ծրագիրը, նախարարութիւնը պիտի պահէ վճարումներու վրայ գրուած տուրքը, զանաւորեալ որ այս միակ անմիջական արտադրողական միջոցն է:

Ֆրանսեզիքը կը պատրաստուի այս պահուած գումար մը վճարուելով:

Ուրեմն, յանուն «Նոր Լուր»-ին. թերցողներուն, այժմէն կը յայտնեն մեր ջերմագիրն շնորհապարտութիւնը իր ազնիւ վերադարձունքին և այն ըզգացումներուն համար զոր կը տանէ իր հայրենակիցներուն հանդէպ:

«ՆՈՐ ԼՈՒՐ»
Թ. Գ.— Կը լոնսիթէ եղած դիմաւորութեան վրայ Թահրա պէյ յանձն առած է բացառիկ ներկայացում մը տալ ի նպատակ Ֆրանսայի հայ գաղթականներուն համար բացուելիք վարժարաններուն:

ԹՈՒՐԲԻԱ

ՆՈՐ ԴԱՆԵՆԳԻՐ ՄԷՋ

ՊԵՐԼԻՆ «Տօղրի Եօլ»-ի կիմպնէն քե Թուրքիոյ համաձայնութեան վերջ, Սեպտեմբեր 6-էն ալ Պալմաներու մէջ պատահելի պատերազմի մը առիւտ գործադրելի դաճագիր մը կնկուած է:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵՒ ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՄԻՋԵԻ

«Տօղրի Եօլ»-ի Պալմէն առած տեսլականներուն համաձայն վարժարանի եւ Թուրքիոյ միջեւ հիւպատոսական համաձայնութիւն մը գոյացնելու նպատակաւ բանակցութիւններ վերսկսած են:

ՅՈՒՐԲԻՈՅ ՄԵՋ ՆՈՐ
ԸՄՈՒՍՏՈՒԹԻՒՆ

«Տօղրու Եօլ»-ի համաձայն Տիար-
աեֆիլի մօս շէյի Ապիւլ Բահմանի ըմ-
բոսութիւնը օրսօրէ կը ծաւալի վեր-
ջին օրերս Սաարաք եւ Պրիսի մօտերը
ըմբոսական շարժումներ չկան եւ,
կառավարութիւնը մեծ ուժեր կը դրէ
ՅՈՒՐԲԻՈՅ ՄԵՋ ՆՈՐ ՓԱՓԱՔԸ

«Վես Միքսըր Կագր» Անգլիա-
կան բերքին առած տեղեկութեանց հա-
մաձայն բուրձ պատճառով չըլանակ-
ներ կը բախման օր Մուսուլի առօր-
կասարուելիք բանակցութիւններ փո-
խանակ Լոնտոնի՝ Անգլիայի մէջ կա-
տարուին:

ՌՈՒՍ ԵՒ ԹՈՒՐԲ
ՀԱՄԱՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆԸ

Մոսկուայէն առնուած տեղեկու-
թեանց համաձայն Սովիետական կեդրո-
նական կոմիտէն Թուրքիա Ռուս համա-
ձայնութիւնը վաւերացուցած է:

ԵՐԶՐՈՒՄԻ ՄԵՋ ԿԻՆ ՄԸ
ԿԱԽՈՒՄԸ

Երզրումի մէջ Ենիֆէր աշունով
կին մը մահուան դատարանուելով
կախուած է, կ'ըսուի թէ ըմբոսութեան
շարժումին մասնակցած է:

ՊԱՐՍԱԿԱՍԱՆԻ ՇԱՀԸ
ՎԻՐԱՒՈՐՈՒՄԸ

«Վագրը» բերքին համաձայն Պարս-
կաստանի նոր Շահ Պեհլուի խանի դեմ
մահափորձ մը կատարուած է այս նը-
պասակաւ նկատուած ռուսի մը սպանիկ
վիրաւորուած է:

ԱՍԱՆԱՅԻ ՄԻՒՅԹԻՆ

15 ՏԱՐՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒՄԸ
Ասանայի Միւսթֆէ Միւսթի հե.իմ
կառավարութեան դեմ ժողովուրդը զը-
գրելու ոգիով աւերակուած է ըլ-
լալով Անկախութեան դատարանին կող-
մէ 15 տարուան դատապարտուած է:

ՓԱԹՈՐՈՅԻ ՀԱՄԱՐ
ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒՄԸ

Ասանց վէտիգորի փաթիլի կրելու
համար 84 տարեկան Հալէպի Հաճի
Մահմուտ Լիքիւնի օր Պոլիս Սուլթան
Անիթի մզկիթին մէջ կը բնակէր, Պո-
սոյ պատճառով դատարանի կողմէ իր
ծերութիւնը ու կոյրութիւնը նկատի
առնուելով միայն շարժմը բանաւար-
կուեցաւ:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԽԱՅՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՔԵՄԵՐԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԵՒ ՇՐՋԱՔԱԿԻՆ ՄԵՋ

ԿՈՒԻ ԾԵՏԿՈՒԹ ԵՒ ՈՒԹԸ ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ

ՔԵՄԵՐԻ ԺՈՂՈՎՈՐԻՒՆ ԶՈՒՋՈՒՄԸ

Ինչպէս որ անկից ռաւ շոյն առաջնորդարանին մէջ պատահան կոնկրետ-
րուն արձագանգը եղած էինք, այսօր ցաւ ի սիրտ անցած մը եւս կ'անցրագա-
նանք այդ խնդրոյն նկատմամբ. Զորքը յաճախեցին վիրաւորող ընդմիջ մը կը
դէպքերուն առթիւ, որ Ազգային արժանապատուութիւնը վիրաւորող ընդմիջ մը կը
կրէ եւ որ ցաւալի հետեւանքներու առթիւ ընծաւոր:

Մեր՝ քէմալէն քաղաք ստոյգ տեղեկութեանց համաձայն կուրդի գրգա-
պաւաններ եղած է ինչ որ վերապահութեամբ պէտք է ընդունել մինչեւ որ Վե-
հապատի կողմէ կատարուած ընտելութիւնները վերջ դնեն եւ խնդիրը պարզուի
գիշեր ատեն քէմալէն Առաջնորդին սենեակէն դուրսէն կրնա մը. . ., որ անց այդ
ժամանակը մը չուէր, այս խնդիրը հետապնդողները վրայ հասած են ու այս
տեղ է որ սկսած է կուրդի ու ծննդաւոր, ինչպէս նաեւ Առաջնորդին վրայ յար-
ձակումը, կրնա անմիջապէս կը բանաւարկուի տան մը մէջ, ամէն
կողմ արտաքինութեամբ այս ցաւալի եւ պտգալի լուրը:

Քէմալին մէջ գոյութիւն ունեցող երկու հակառակ կողմեր, որոնցմէ մին՝
Ասալէ. հայրենակիցներն են իսկ միւս կողմը ուրիշ քաղաքացիներ. յաջորդ օրը
կը համախմբուին Ասալէնորդարանին շրջապատին մէջ ի հարկին պաշտպանուել հա-
մար Ասալէնորդը, կը պատահի զժառանգութիւնը իրարու հետ գիրկընդիման կու-
մըն է ծայր կուտայ, հրացաններ կը պարպուին, դաշտները մէջ տեղ կ'ըլլեն եւ
այս ընդհարումներն կը վիրաւորուին թեթեւօրէն եւ ծանրապէս 7-8 հոգի, եւ
այս իրարանցումը լսող աստիկանութիւնը վրայ կը հասնի ու կը ձեռնարկէ բա-
ւական հայեր, իսկ գերագործուած ժողովուրդը աստիկանական ռետով հաղիւ կա-
րելի կ'ըլլայ ցրուել:

Այս ցաւալի եւ միւսնայն ատեն պտգալի դէպքին արձագանգը ըլլալէ ետք
անգամ մը եւս կը կրկնենք թէ՛ այս բոլորը առաջ կուգան Ազգային մարմնոյ մը
չգոյութեան, եւ մենք պիտի խնդրէինք Վեհապատ Կաթողիկոսին որ պէտք եղած
կարող միջոցները ձեռք առնէ քէմալէն այս խառնակ վիճակին վերջ տալու հա-
մար. եւ թէ ճշգրտին այն վերաբերմանը որովհետեւ վերապահութեամբ կուտանք
Ասալէնորդի հասցէին եղած, խիստ կարգադրութիւնները պէտք է անօրինակ, վերջ
առնուի համար այս չիտի կացութեան, երբ երկրորդ արդէն իր ցաւերը ունի, ու
նմանօրինակ տեղի գէպքեր իրենց շատ գէշ ազգացութիւնները կ'ուսնեն կառա-
վարական շրջանակներու մէջ, հայերու մասին կազմուած լաւ գաղափարները չը-
քացնելով. Մենք կը սպասենք առ այժմ Վեհապատի կատարած ընտելութիւն-
րու արդիւնքին, առանց աւելի երկար խորհրդանշութեան:

ՍՈՒՌՈՒՅ ՆԱԽԱԳԱՀ, ԽՆԴԻՐԸ

Յայտնի է թէ Թաւաթաշին էֆէ-
նի թեկնածու էր Սուրիոյ նախագա-
հութեան. իրեն առաջարկուած պայ-
մանները չընդունելուն պատճառաւ, չէ
ընդունած նախագահութիւնը. միւս
կողմէ տարաձայնութիւններ կը չըլին
թէ՛ Աթա պէյ իւրապէս կամ Հազգը պէյ
Ազմ նախագահ պիտի չընտանկուին:
Բայց «Էլ Վագրը» լրագրի առած տե-
ղեկութիւններուն համաձայն Բ. Գօ-
միսընթեան կողմանէ առ ժամպէս
յետաձգուած է այս խնդիրը յառաջիկայ
Երեսփոխանական Ժողովին այս առթիւ
առաջը օրոշումէն ետք:

ԹԱՂԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԼՈՒՐՈՒԻ

Պառլամենտի Թաղապետական Ժա-
ղովը կը լուծուի կառավարութեան
կողմէ ընտրութիւններու միջախելուն
պատճառաւ: Տեղական ժամուրը մեծ
մասամբ կը գնահատէ այս քայլը եւ
Լ'Օրեան թերթը նմանապէս կը պա-
հանջէ Թաղապետի Թաղ. Ժողովը ալ
լուծել վերադառնալ պատճառներով:

ՍՈՒՀՊԻ ՊԵՅ ՊԵՐԷՔԵԹ

ԹԵԿԱՄՈՒ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՈՒԹԵԱՆ
Սուրիոյ Պետութեան նախկին նա-
խագահ Սուհպի պէյ Պերէքէթ Հալէպի
ընտրութեան մէջ իր երեսփոխանական
թեկնածութիւնը դրած էր, բայց իր
պաշտօնէն հրաժարուէն վեց ամիս

անցած չէր: Սուհպի թեկնածութեան ի-
րաւունքը տարակոյսի ենթարկուած էր,
Բարձր Բողոքականութիւնը իր թեկնածու-
թեան կարելիութիւնը հաստատելով, որ
եւ ինչ արգելք մը պիտի դրուէր թեկ-
նածու Սուհպի պէյի թեկնածութեան:
ՊԱՀՊ ՊԵՅ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒՄԸ
«Վագրը» թերթը կիմանայ թէ՛
աստիկանութեան կողմէ ձեռնարկուած
Սուրիոյ աստիկան զինուորներու հրա-
մանատար Վահիպ պէյ ազատ արձակ-
ուած է, կը թէ թէ պատճառը ինչ յայտ-
նի չէ:

ԸՄՈՒՍՏՆԵՐՈՒ ՏՐՈՒՄԸ ԺԱՄԱՆԱԿԸ
ՊԻՏԻ ՅԵՏԱԶԻՈՒԻ

«Էլ Վագրը» թերթի համաձայն,
Տրուգներուն տրուած պայմանագրեր
15 օր եւս պիտի յետաձգուի:

ՏԱՐՈՒՆԱԶ ԱՌԱՋԱՐԿ ՄԸ

Լ'Օրեան թերթը, Տէյր էլ Բաժա-
րէն կը քաղէ հետեւեալ առաջարկը որ
Նիւ Երթի Ալ Հօտա թերթէն կը փո-
խադրէ: Էլ Վագրը, թէ պէտք է փոխանա-
կել Սուրիոյ եւ Լիւանոնի ժողովուրդ-
ները, այն ձեւին առկա որ տեղի ու-
նեցաւ թուրքերու եւ յոյներու միջեւ,
յունական եւ թուրքական հաշտութեան
դաշնագրին համաձայն: Պրիստոնեանե-
րը, կ'ըսէ ան, թող հաստատուին Լի-
բանոնի մէջ. մինչդեռ իսլամները, ու-
րոնք գոհ չեն ներկայ դրութեան կըր-
ան Սուրիա անցնելու Այն քրիստոն-
եաները, որոնք չեն ընդունիր այս ա-
ռաջարկը, թող իսլամներն Այսպէսով
կրնան ինքզինքնին վրկել սպառնացող
ջարդերէն:

ՀԱԼԵՊԻ ՎԱԼԻՆ ՀՐԱԺԱՐԱՄԸ

Հալէպի կառավարիչ Մէրի փաշա
ամսոյս 10ին պատահած դէպքերուն հե-
տեւանքով նոյն օրը ներկայաւորով
Յայնտական իշխանութեանց, իր հրա-
ժարականը ներկայացուցած է՝ որը ըն-
դունուած է: Իր տեղը նշանակուած է
Իսթիւֆի դատարանի նախագահ՝ Սու-
սուֆ Հաքիմ պէյ:

ԻՐԵՆՑ ԲԵԿԱՄՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱԺԱՐԱՄԸ

Հալէպի երեսփոխանական ընտրու-
թիւններու ասթիւ իրենց երեսփոխա-
նական թեկնածութեան հրաժարած են
ի մէջ այլոց Պաթուլլա Սադապալ եւ
Իպրահիմ պէյ հանձնա:

ՍՊՈՒՆԱԳԻՐ ՆԱՄԱԿ ՄԸ

«Մաարաթ» թերթը որ կը հրա-
տարական պէյրուի Դամասկոսէն ըս-
պանական նամակ մը ստացած է ու-
րուն մէջ կ'արգիւրէ ըմբոսական շար-
ժումին դեմ որ եւ ինչ կերպով շարտա-
յայտուի, հակառակ պարտադրին մահ-
ւածը կ'սպասան:

ՀԱԼԵՊԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

21 ՀԱՅ ԵՐԱՐՈՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԵՐ
Հալէպի ընտրութեանց ընթացքին
21 հայեր երկրորդ ընտրելիներ եղած
են Սուրիական Մամուլի համաձայն:

ԸՄՈՒՍՏՆԵՐԸ ԿԸ ՏԱՐԱՆԱՆ

«Իսթիւրալ» թերթը կը չընտէ թէ
ըմբոսները կը եկարանան եւ ալ ոյժ
չունեն գինուորական ուժերուն դիմադ-
րելու, ըստ այնմ աստիկանաբար [Լու-
թայի] եւ [Նապէթի] չընտանքն զէպի
անանոթ վայրեր կ'ուղղուին

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՅ

ՆՈՒՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿՑՈՒԼԸ

Յայնտական մանաւորի տակ գըտ-
նուող երկրներու մէջ հանրային պար-
տուց պաշտօնատուներուն կառավա-
րութեան կցուիլը օրոշուած է:

ԼԱՌԱՔԻՈՅ ՄԵՋ

Լաթուրիոյ մէջ Ազգայնական ըն-
տրելիներէն Շէրէթախ եւ Նաթի Էֆէն-
տիները շահած են աստիկան կարգի ըն-
տրութեանց մէջ:

* Առաջին համաձայն Սափը-
թայի մէջ աստիկաններու եւ ուրիշ ան-
ձերու մէջ մեծ կոնք մը տեղի ունե-
ցած է յատ մը անձեր վիրաւորուած են:

* Պրիզայի մէջ տիրոգի մը իրը
լրտեա ձեռքարկուած է:

* Նոյնպէս Չալէի մէջ Ապախի
Ազիզ Լուիթի անունով Սայաաթի մը
ըմբոսներու հետ իր գործակից կար-
կածուելով կը բանաւարկուի:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԽՆԴԻՐԸ
ՍՈՒՐՈՒՅ ՆԱԽԱԳԱՀ, ԽՆԴԻՐԸ
ՍՈՒՀՊԻ ՊԵՅ ՊԵՐԷՔԵԹ
ԹԵԿԱՄՈՒ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՈՒԹԵԱՆ
Սուրիոյ Պետութեան նախկին նա-
խագահ Սուհպի պէյ Պերէքէթ Հալէպի
ընտրութեան մէջ իր երեսփոխանական
թեկնածութիւնը դրած էր, բայց իր
պաշտօնէն հրաժարուէն վեց ամիս

Holeproof Hosiery

ԿԱՆԱՆՁ ՕՂԵՐՈՎ ԱՂԶԻԿԸ

(ՎԷՊ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

ԳՐԵՑ՝ ՀԱՅՐ—ԱՐԵԱԿ

Է. ՄԱՍ

ԽՆՓԵՐՈՎ ԵՐԿՐԱԿ

Բայց միւս կողմէ ալ տաժանելի աշխատանքը անտանելի կը դառնար իր փափուկ կաշկերէն եւ փայլուն անցեալին հետ թախտաբանութիւնով, բայց կուգէր հոսակերպիլ, քիչ մը դրամ ձեռք ձգելու եւ իր մտածումները եւ խորհուրդները իրականացնելու համար քանի որ ամէն ինչ դրամով կ'ըլլար, եւ ան էր որ կ'ապահովէր ամէն երջանկաւորութիւն այս աշխարհին մէջ:

Շաւարշ օչ մէկ անգամ թիւն ունէր, այն քրտինքն որ անցած դարձած էր Պօլսոյ մէջ, իր բացակայութենէն ի վեր, եւ այդ պատճառաւ իր առաջին գործը եղած էր նաեւ մը գրել իր հօրը, անոր օրնութիւնը խնդրելով. բայց կը մտածէր թէ ինչ հարցէ կրնար տալ. քանի որ թափառաշրջիկ գարձած էր, եւ ոչ ոք կը ճանչնար. բայց պահ

մը միտքը ինկաւ իր պատկած տեղը գտնուող ծխախմոր եւ երթալով խոնդիւրը հասկցնելու եւ հասցնելու անհիշեալ իր նամակը փոթիլն յանձնեց, իր գործը շարունակելով հանդերձ:

Շաւարշի այս տաժանելի կեանքը կը շարունակուէր եւ ինք որ հարստութեան մէջ վախճուի եւ վախճուի կեանք մը անցուցած էր, իր տաժանելի աշխատանքին երթալով հեղեղեալ կը մտնէր ու կը հալէր, միեւնոյն ժամանակ անօթութեան եւ անպատշաճ քննութենէն անցնելու յուսահատ վիճակ մը ունէր որ, երբեմն ինքնիրեն կը խորհէր ինքնապաշտօնեան դիմել, եւ վերջ տալ իր կեանքին քանի որ կոտորակալ չարչարանք մըն էր իրեն համար ապրիլը: Բայց, սարք կարծես այդ թշուառութեան մէջ ալ անհիշելի եւ երեւալայայտ կ'ապրէր:

Թեան մէջ ալ անհիշելի յոյսով եւ երեւալայայտութեամբ կ'ապրէր քան թէ հարեալութեան եւ փաթեմի կեանքի մը ընթացքին, եւ Շաւարշ ասանց յոյս հաստատութեան եւ անհիշելի արեւելի կը տանէր այս առաքանքը եւ այս անտանելի կեանքը, յուսալով թէ օր մը թերեւս բաղդը պիտի ժպտէր իրեն, եւ անգամ մը կ'ապրէր կրնար իր նախկին զիրքին տիրանալ, քանի որ անհիշելի արեւելի հարստութեան հայր իր եւ ծանօթեմ, Պօլսոյ մէջ, եւ կը յուսար թէ մօտ օրէն պիտի կրնար ստանալ իր նամակին պատասխանը, որ այնքան անհամբերօրէն կը սպասէր:

Գործէն դարձին արդէն մոռնալով խան էր, եւ Շաւարշ իր ամէն օրուան սովորութեան համաձայն կ'երթար ծախաւաճառին մօտ, հարցնելու համար թէ նամակին պատասխանը եկա՞ծ է. ծխախմորը որ բարի եւ ծերուկ մարդ մըն էր, կարծես Շաւարշին անհիշելի ընթացքին ելած կը թուէր՝ ուրախ ժպտով մը, Պօլսէն եկած ապահովագրեալ նամակը Շաւարշին երկարելէ ետք:

Շաւարշ օր երկար ատենէ միմեք որչէ լուր ստացած չէր, խնդր մըն. ման կը խլէր մարդուն ձեռքէն նամակը, եւ մէկ անխնայ լինելով պատահելով նամակը, հետեւեալը կը կարծար իր նամակին մէջ:

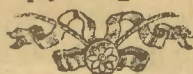
Սիրելի Շաւարշ,

Կարծես աշխարհը մեզ շնորհեցին, երբ ասացանք իմ նամակը. ցաւ ի սիրտ կ'իմացնէր թէ՛ հայրը յանկարծակիօրէն մեռաւ մօտ քանի մը ամիս առաջ, ու իր հարստութիւնը կ'ստանար մեզի. Սիրտ ճիճ ու քեզի. Գու ահուցիկ Օրօման պատկեր մէջ կը մնայ 25 հազար ոսկիի գումար մը որ կրնաս գանձել անմիջապէս, բայց միջեւ այդ ծախսելու համար ալ կը դրկեմ հարկուր ոսկիեցի հիմար, անմիջապէս գործու ձեռնարկէ եւ մը կ'ուզես հոս եկուր: Մենք ամէն միջոց ի գործ կը դնենք: Սիրելի զաւակս, դուն որ մեր միակ յոյսն ու ապագայ երջանկաւորութիւնն էս՝ մեզ շնորհակալանքով միշտ եւ կեանքեղ, ու ինքզինքիդ մի գրել:

Կարօտով համբուրելով աչքերը, մնամ վշտահար մայրը՝

ԱՂԱԽԻ

Շաւարշ այս նամակը տառնալէ ետք, այնչափ ոգեւորուած եւ միմեք անտանելի կը գտար ինքզինքն որ այդ պահուն կարծես խնդրեցած կ'երեւէր, ու անպատշաճօք կը հետաքննէր ան ծանօթ ուղղութեամբ, բայց մը վայրէջանքով, կեանք ետ մօթին մէջ անյայտանալով:

ՀՈԳԵՐՈՒԺԱԿԱՆ

Եւ

ԵԼԵՔՏՐԱ-ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՐՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹ, ՄԻՋՐԱՆ Կ. ՔԵԾԻԾԵԱՆԻ

Յուշիկն մրցանակ եւ պատիւաւոր փառքի հոգեբուժական վարժարանին եւ վկայեալ բարձրագոյն հիւանդանոցներէն: Նախկին բժշկապետ Մեքսիկի Ֆրանս. Զին. Գաղ. եւ վերահայկան Հիւանդանոցներուն Պաշտօն Մեքսիկի Ֆրանսայի Առողջապահական Նախարարութեան Անդամ Փառքի Հոգեբուժական, Ելեքտրականութեան, Վերահայկան եւ Հոգեբանական գիտութիւններու Միջազգային Ընկերակցութեան:

Արեւելքի սոյն առաջին եւ միակ հոգեբուժարանը ունի դարձանագրական զօրաւոր մէթոտներ (ընդամանակ, մաշխիսական, թելաշարական, ծախայական), որոնց գործադրութեամբ անբուժելի նկատուած շարք մը ներքին հիւանդութիւններ, չգային ցաւեր եւ նոպաներ, օրաօր անսովոր եւ արագ արփախներ, բարոյական ախտեր եւ նկարագրի թերութիւններ մեծ յաջողութեամբ կը դարձանալին: Սոյն մէթոտներու կատարելագործման համար, Տօքթ. Միջրան Քելիշեան երկար ատեն կանոնաւոր դառնութեանցներու հետեւեցաւ Եւրոպայի մէջ, մասնաւորաբար Բարիկ եւ Պերլին:

Նկատելով որ հոգեբանութեան կողքին կ'ալ ուրիշ զօրաւոր ուժ մը կ'ալ, արդի ելեքտրաբուժութիւնը, որ դասական դարձանագրութիւնը կատարելագործելու համար Միջրան Քելիշեան Պերլինի Վերլիս հիւանդանոցին մէջ, մեծապէս փորձ: Նախկին Քելիշեան Պերլինի մէջ, ինչպէս նաեւ Բարիկ, Բերլին Բարիկաւորական հաստատութեան մէջ, փորձ. Պերլինի եւ Լըուս Լըպպի ջով ուսումնասիրեց ելեքտրաբուժութիւնը իր անսակուն եւ գործնական բազմազան ճիւղերուն մէջ ու օժտեց իր հաստատութիւնը Եւրոպայի մեծ քիւնիքներու նման գիտութեան էն զօրաւոր եւ կատարելագործեալ մեթոտներով:

Ելեքտրականութեամբ կը դարձանալին սրտի, թոքերու, ստամոքսի, աղիքներու հիւանդութիւններ, չլային ցաւեր, հիշած բիւմարքով, ծննդամիջական գործարաններու հիւանդութիւններ, անբուժելի նկատուած հիւանդութիւններ, անկարողութիւնը, արգանքային հիւանդութիւններ, ջաղջկել, ոսկրաթերութիւն եւ օսկրային հիւանդութիւններ, երկար տարիներէ ի վեր չի գոյանալ վերջերս եւ Ֆիլիպիններ, ամէն տեսակ լիւփիւս, մորթի զանազան ծրարեղ հիւանդութիւններ, անհիշելի տարակուս, զէմբի բիւն, մաշխի հիւանդութիւններ եւ այլն:

Ելեքտրականութիւնը կ'ապահովէ նաեւ անարական մանուկներու օտարաբնի մկանային զարգացումը: Թոքախտի դէմ կը գործածուի օրապէս զգուցացուցիչ եւ բաւժիչ, տեղւոյս համար անտանօթ այս մէթոտները Եւրոպայի մեծ հիւանդանոցներու եւ քիւնիքներու մէջ հրաշալի արդիւնքներ կուտան: Գաղափարներ գրութիւնը, զոր ֆրանսական Բժշկ. Ակադեմիան ընդունեց օր քան լաւագոյն միջոցներէն մին թոքախտի դարձանալին, Արեւելքի մէջ, առաջին անգամ սոյն հաստատութեան մէջ սկսած է գործադրուիլ:

Տօքթ. Միջրան Քելիշեան օւնի նաեւ քիմիաբանական եւ միջոցազնական անալիզներու մը ուր կ'ըլլան մէզի, խոլէր, արեւն, թորախի եւ վիտերական հիւանդ. համար իւրաքա Միքրոսկոպիկ ջնշութիւններ Այս Լապորտուար յատուկ է միայն իր անձնական հիւանդներուն եւ յանձնուած վարձ եւ վկայեալ Բերիկաւորութեամբ:

Զորեղարթի օրերը միջեւ կ'ըստ վկայեալ աղաքաներու միայն ձրի, մուսի վնասուած չիկալ:

ՀԱՍՏ. — Դամասկոսի փողոց, օրհակի վրայ, Հայ Կաթոլիկ եկեղեցիի մօտ Միւսավկարի մեծ շէնքի:

Թղթակցութեան հասցէ. — Փոստ արկղ թիւ 691. Պէրլին:

ՏՕՔԹ, ՄԻՋՐԱՆ Կ. ՔԵԾԻԾԵԱՆ

(Վկայեալ Ամերիկեան Համալսարանէն) ՄԱՍՆԱԳԵՏ—ՎԻՐԱԲՈՅԺ

Կանանց արգանքի, ներքին, աչքի եւ վերահայկան հիւանդութեանց Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր իր անհամարապատէ մէջ. Ժամը 8—12, 3—5 ՀԱՍՏ. — Կուրս փողոց, Թրամվի ԸՆԿ. երկու կայան վար, իր դարձանագրութեան:

ԴԵՂԱՐԱՆ ՔԱԼԱՄԵԱՆ

ՄԻՋՐԱՆ ՕՐԻՆԵՔԵԼԻ ԴԻՄԵՏ

ՊԱՊ—ԷԼ—ՅԱՐԱՃ (ՀԱԼԷՊ)

Դեղարանին մէջ կը պատրաստուին դիւրամաշելի դիմերով եւ մեծ իրն ցամաք՝ ամէն տեսակ դեղագործ. աղահետեւ մասնաւոր զեղ. օտարաբնական ամէն օրեր բժշկական ձրի բնութիւն՝ անկարողներուն համար, Բաղափա ծառք բժշկութեան կողմէ, Կը գտնուի նաեւ միջոցազնական աշխատանք մը, ուր ամէն տեսակ բնութիւններ կը կատարուին:

Դիմեցէ՛ եւ զսն պիտի մնա:

165—16

ԶԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԼՊ—ԻՏՐԻՍ (ԹԻԻ)—18

Դիմեցէ՛ մեր վաճառատուն ամէն տեսակ ձեռագործներու համար, ուր պիտի գտնուի նոյն մեք մը, ինչպէս դիւրամաշելի դիմերով. Զեր օտար կը պահանջէ որ մեզմէ ընկէ ձեռ անհետեւ, կը բաւ անգամ մը այցելել համազում մը գոյացնելու համար:

165—2

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍ. ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՔԻՒՐՔԵԱՆ

ԶԱՀԼԷ

Ամբողջ Սուրիոյ եւ արհասանմանի մէջ հանչցուած եւ սիրուած

ՄԻՋՐԱՆ ՄԻՋՐԱՆ ՄԻՋՐԱՆ ՄԻՋՐԱՆ ՄԻՋՐԱՆ

Որ ամբողջ աշխարհի արուեստագետներուն ձեռքէն

Հետեւեալ պատուոյ նշաններուն արժանացած է.

1921ին ոսկի մետալ . Բարիկի Գոնիկեհէ՛ 180) արուեստագետներուն մէջէն.
1924ին ոսկի մետալ . Բարիկի Գոնիկեհէ՛ 2200 արուեստագետներուն մէջէն.
1925ին պղինձ մետալ . Բարիկի Գոնիկեհէ՛ 2255 արուեստագետներուն մէջէն:

ՓՆՏՈՒԵՔԷ՛

Արուեստի ամէն տեսակ ներդրումը
ձեռքի գործունեութիւն
Զափառուած գիներ

ԵՒ ԳՈՂ՝

ՊԻՏԻ ՄԱՐԷ.

Հասցէ. — Պոթո—Խաչատուր. Զահլէ

ԸՄՊԵԼԻՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԵՄԻՆ ՄԷՋ

Պրն. Գաղանեան իր վաճառատուն մէջ ունի ամէն տեսակ ըմպելիներ, լաւագոյն տեսակի եւ օտար անհետեւ, Զեր անհետեւ ընկէ անալ անգամ մը անոր դիմեցէ:

166—8

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Եղիա Յովակիմեան՝ Գրքն գիւղի, կը փնտռէ իր եղբայրները Հալեա եւ Յովակիմեան Յովակիմեաններ՝ 25 եւ 20 տարեկան, որոնցմէ ասան երկու տարի ի վեր տեղեկութիւն չունի: Կը խնդրուի տեղեկութիւն ունեցողներէն գրել Երեւանի միջոցաւ Եղիա Յովակիմեանի:

166—8